

Nr 61.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående lån till Jönköpings läns landsting för anskaffande av materiell för yrkesundervisningen vid Höreda skyddshem; given Stockholms slott den 31 januari 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Gustav Möller.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 januari 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Departementschefen, statsrådet Möller anför:

Vid 1934 års riksdag beslöts på förslag av Kungl. Maj:t vissa ändringar av lagstiftningen rörande samhällets barnavård och ungdomsvård m. m., avseende i främsta rummet förändrad behandling av ungdom i åldern 18—21 år.

Den 27 juli 1934 har Kungl. Maj:t i överensstämmelse med de grunder, som av riksdagen samma år godkänts, fastställt överenskommelse mellan Kungl. Maj:t och kronan samt Jönköpings läns landsting rörande mottagande av ungdomar i åldern 18—21 år, vilka omhändertagits för skyddsuppfostran. I denna

Bihang till riksdagens protokoll 1936. 1 saml. Nr 61.

överenskommelse har landstinget bland annat åtagit sig att, då elevernas antal vore tillräckligt stort för att tillåta deras sysselsättande i arbete för annat ändamål än jordbrukets skötsel, efter samråd med statens inspektör för skyddshemmet anordna statsunderstödda verkstadsskolor, dock under förutsättning att lån av statsmedel erhöles för inköp av nödiga verktyg och maskiner för verkstadsskolorna.

Jag anhåller nu att till behandling få anmäla uppkommen fråga om lån i förevarande hänseende till landstinget.

I skrivelse den 9 oktober 1935 har *Jönköpings läns landstings yrkesskolestyrelse* jämlikt beslut av 1935 års landsting hemställt om lån av statsmedel å 4,000 kronor för anskaffande av verktyg och maskiner för en verkstadsskola i snickeri vid Höreda skyddshem. Styrelsen har framhållit, att landstinget beslutat, att en verkstadsskola av förevarande slag skulle med ingången av år 1936 anordnas vid skyddshemmet. Vidare hemställer styrelsen, att lånet måtte få löpa räntefritt och utan återbetalningsskyldighet, så länge den ifrågasatta verkstadsskolan hölles i gång.

I ärendet hava utlåtanden inforrats från statskontoret och skolöverstyrelsen.

Statskontoret har den 8 november 1935 under hänvisning till förenämnda avtal mellan Kungl. Maj:t och kronan samt landstinget uttalat, att låneunderstöd för ifrågavarande ändamål borde ställas till landstingets förfogande. Ämbetsverket, som icke kunde bedöma skäligheten av lånets storlek, ansågo sig icke böra göra erinran mot att detsamma finge löpa räntefritt. Beträffande återbetalningsskyldigheten syntes sådan icke behöva inträda, så länge verkstadsskolan hölles i gång, givetvis under förutsättning att icke uppsägning av den ingångna överenskommelsen skedde, i vilket fall lånet borde återbetalas senast vid tiden för avtalets upphörande.

Det för ändamålet erforderliga anslaget anser statskontoret böra äskas av riksdagen och anvisas bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Statens utlåningsfonder: Fonden för låneunderstöd» samt, därest räntefrihet medgäves, utgå av andra statsinkomster än lånemedel.

Skolöverstyrelsen har avgivit utlåtande den 24 oktober och 19 november 1935, därvid styrelsen förstnämnda dag överlämnat yttrande av skyddshemsinspektören. Denne har uppgivit, att antalet elever utgjorde 15, vilka sysselsattes i jordbruks-, husdjurs- och trädgårdsskötsel. Under vintermånaderna vore det emellertid förenat med vissa svårigheter att förelägga eleverna lämpliga arbetsuppgifter. För att bereda eleverna möjlighet till sysselsättning i deras hembygd — för flertalet städer och industriorter — borde praktisk utbildning anordnas för dem även i andra verksamhetsgrenar än nyssnämnda. Med hänsyn härtill tillstyrker inspektören, att lån beviljas landstinget.

Skolöverstyrelsen har beräknat kostnaderna för maskin- och verkstadsuppsättning för den ifrågasatta skolan till 8,900 kronor vid ett elevantal av 15. Överstyrelsen utgår emellertid ifrån att endast 10 elever komma att sysselsättas i skolan. Då vidare skyddshemmet redan förfogade över viss materiell, bland annat en bandsåg, sex stycken hyvelbänkar och en del verktyg, anser överstyrelsen det begärda lånebeloppet skäligt.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna anser jag, att landstinget bör i anslutning till den med statsverket ingångna överenskommelsen beviljas lån för inköp av verktyg och maskiner till ifrågavarande verkstads-skola. Mot lånebeloppets fastställande till 4,000 kronor har jag icke något att erinra. Lånet torde vidare böra löpa räntefritt och återbetalningsskyldighet, under förutsättning av att förenämnda överenskommelse äger bestånd, icke inträda så länge skolan uppehålles. I övrigt lär å Kungl. Maj:t få ankomma att meddela de föreskrifter, som må befinnas påkallade.

Departements-
chefen.

För ändamålet erforderligt anslag torde böra upptagas bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Statens utlåningsfonder: Fonden för låneunderstöd», att utgå av andra statsinkomster än lånemedel.

Under åberopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels medgiva, att Jönköpings läns landsting för anskaffande av materiell för yrkesundervisningen vid Höreda skyddshem må på de av mig förordade villkoren beviljas ett lån å högst 4,000 kronor,

dels ock för budgetåret 1936/1937 bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Statens utlåningsfonder: Fonden för låneunderstöd» anvisa ett reservationsanslag, att utgå av andra statsinkomster än lånemedel, av kronor ..... 4,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Bertil Wirseen.